

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., a JUDr. Petra Hluštíka, Ph. D., ve věci

žalobce: **REALRENT Morava s.r.o.**
sídlem Michálkovická 2055/86, 710 00 Ostrava
zastoupeného advokátem Mgr. Matějem Kopřivou
sídlem 28. října 438/219, 709 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 2663/150, 702 18 Ostrava

za účasti osob
zúčastněných
na řízení:

1) **CETIN a.s.**
sídlem Českomoravská 2510/19, 190 00 Praha 9

2) **Statutární město Ostrava**
sídlem Prokešovo náměstí 1803/8, 702 00 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2022 č. j. MSK 55003/2022, ve věci
umístění záměru,

takto:

I. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 5. 10. 2022 č. j. MSK 55003/2022 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Matěje Kopřivy, sídlem 28. října 438/219, 709 00 Ostrava.

III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

A.

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo změněno rozhodnutí Magistrátu města Ostravy ze dne 1. 2. 2022 č. j. SMO/759057/21/ ÚpaSŘ/Sla, jímž byl umístěn záměr „*Přestupní uzel Ostrava-Hulváky, II. etapa, tramvajové zastávky*“.
2. Jádrem žalobní argumentace je, že ačkoli se jedná o veřejně prospěšnou stavbu, která byla vymezena koridorem obsaženým v Územním plánu Ostravy, umístění této stavby vybočuje i mimo tento koridor na pozemky ve vlastnictví žalobce, přestože stavebník v řízení nepředložil žalobcům souhlas s umísťovaným záměrem.
3. V této souvislosti namítá též, že žalovaný se neřídil Metodickým sdělením k veřejně prospěšným stavbám dopravní infrastruktury č. j. MMRF-34232/2019-81, podle něhož lze mimo koridor případně umísťovat toliko stavby vedlejší, zatímco zde byla koridor umístěna i část stavby hlavní.
4. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby, kdy odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí.
5. Osoba zúčastněná na řízení I) se k návrhu nevyjádřila.
6. Osoba zúčastněná na řízení II) má za to, že žaloba je nedůvodná, když všechna rozhodnutí vydaná správními orgány v dané věci byla vydána v souladu s právním řádem.

B.

7. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
8. Z obsahu správních spisů soud zjistil, že umísťovaný záměr vskutku vybočuje z koridoru vymezeného Územním plánem Ostravy pro veřejně prospěšnou stavbu „*DK 167 přestavba tělesa ulice 28. října s tramvajovou tratí*“ na pozemky žalobce. Žalobce po celou dobu správního řízení namítal absenci svého souhlasu. S touto námitkou se správní orgány obou stupňů vypořádaly odkazem na § 170 odst. 1 písm. a) a § 184a zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“). Zdůraznily, že předmětem řízení je umístění stavby dopravní infrastruktury, neboť projednávaný záměr s názvem „*Přestupní uzel Ostrava-Hulváky, II. etapa, tramvajové zastávky*“, řeší rozšíření a úpravy části silnice II/479 na ulici 28. října v úrovni stávajícího přestupního terminálu Hulváky, kde se prolínají linky tramvajové, trolejbusové a autobusové dopravy, a to z důvodu vložení normových nástupištích

ostrůvků tramvajové dopravy a zajištění jejich bezbariérového propojení se stávající částí přestupního terminálu. Pro umístění této stavby je v Územním plánu Ostravy graficky vyznačen koridor DK 167 a předmětný záměr je v závazné textové části tohoto územního plánu vymezen jako veřejně prospěšná stavba (dále jen „VPS“) pod názvem „*Přestavba tělesa ulice 28. října s tramvajovou tratí*“. Koridor vymezený v územním plánu pro umístění této stavby dopravní infrastruktury slouží k umístění stavby hlavní a staveb vedlejších, které lze již v úrovni územního plánu předpokládat. U předmětné stavby dopravní infrastruktury to tedy je rozšířené těleso komunikace včetně tramvajové trati a jejích součástí (nástupišť, trolejí atp.), a dále chodníky a úpravy křižovatek a technické infrastruktury. Obecně lze uvést, že přesné vymezení jakékoliv veřejně prospěšné stavby, tj. stavby hlavní, nezbytných staveb vedlejších a staveb vyvolaných tímto souborem staveb, a s tím související výčet pozemků nebo částí pozemků potřebných pro jejich umístění, je řešeno (a tedy známo) až v rámci územního řízení. Vzhledem k tomu je nepochybné, že předmětná VPS byla v územním plánu vymezena a zakreslena v rozsahu plně postačujícím míře podrobnosti územního plánu. To znamená, že koridor pro předmětnou VPS nemohl být již v územním plánu vyznačen či definován tak, aby zahrnoval všechny pozemky, k jejichž dotčení má umístěním záměru dojít, tedy i pozemky, jejichž dotčení umístěním staveb vedlejších bylo možno určit až po zpracování dokumentace pro územní rozhodnutí, tj. po podrobném zjištění všech skutečností podmiňujících či ovlivňujících umístění záměru v celém jeho rozsahu, včetně přeložek inženýrských sítí vyvolaných stavbou hlavní. **Skutečnost, že v koridoru DK 167 vyznačeném v územním plánu nebylo možno umístit některé stavební objekty předmětné VPS, které jsou pro ni z hlediska svého charakteru nezbytné, např. dílčí části hlavní stavby,** bez nichž by nebylo možno danou stavbu dopravní infrastruktury realizovat a řádně užívat pro stanovený účel (zejména SO 654 – přeložka trolejového vedení, SO 655 - přeložka trakčních kabelů, SO 903 – koordinační kabel na pozemcích parc. č. st. 221, 311/2, 232/3 a parc. č. 1128/2, 1434/2 v kat. území Zábřeh-Hulváky ve vlastnictví odvolatele), či přeložky inženýrských sítí vyvolané hlavní stavbou (mimo jiné SO 501 - přeložka plynovodu a SO 451 - přeložka veřejného osvětlení na pozemku parc. č. st. 965 v kat. území Zábřeh-Hulváky ve vlastnictví odvolatelky), tedy **nic nemění na tom, že se i v jejich případě jedná o „VPS vymezenou ve vydané územně plánovací dokumentaci“.** Záměr stavby dopravní infrastruktury, která je v územním plánu zařazena mezi VPS a je uvedena a popsána v textu výrokové části vydaného územního plánu, je totiž nutno chápat jako funkční objektový celek, resp. soubor staveb, který je tvořen stavbou hlavní a k ní náležejícími vedlejšími stavbami. Vedlejší stavby nebo jejich části, jež přesáhnou přes hranice koridoru („obalové plochy“), nepřestávají být součástí VPS a není důvod, aby byly vyčleněny ze souboru staveb, který dohromady tvoří určitý funkční celek. Jako tento celek je třeba stavbu dopravní infrastruktury posuzovat, neboť jako celek byla zařazena v územním plánu do VPS (bez nutnosti vyjmenovat všechny její dílčí objekty). Grafické vymezení hranic koridoru pro VPS v územním plánu neurčuje, co je nebo není součástí VPS. Rozhodující není ani výčet pozemků uvedený v odůvodnění Změny č 2b Územního plánu Ostravy, neboť i ten je zpracován v rozsahu postačujícím míře podrobnosti územního plánu, přičemž se nejedná o jeho závaznou část. Výše uvedené závěry korespondují s obsahem Metodického sdělení k veřejně prospěšným stavbám vydaného Ministerstvem pro místní rozvoj ČR pod č. j. MMR-34232/2019 s aktualizací ze dne 26. 7. 2019, a lze je dovodit rovněž z § 170 odst. 1 písm. a) stavebního zákona, podle něhož platí, že práva k pozemkům a stavbám, potřebná pro uskutečnění staveb nebo jiných veřejně prospěšných opatření podle tohoto zákona, lze odejmout nebo omezit, jsou-li vymezeny ve vydané územně plánovací dokumentaci a jde-li

o veřejně prospěšnou stavbu dopravní a technické infrastruktury, včetně plochy nezbytné k zajištění její výstavby a řádného užívání pro stanovený účel. Z uvedené citace je patrné, že v případě předmětné VPS lze vyvlastnit právo k dotčeným pozemkům, které jsou územním plánem zahrnuty do koridoru DK 167, včetně dalších pozemků (ploch) mimo rámec tohoto koridoru, na nichž je nutno umístit vedlejší stavby, jež jsou vyvolané konkrétním řešením VPS a jsou pro její realizaci a řádné užívání nezbytné. S ohledem na dikci § 170 odst. 1 písm. a) stavebního zákona bylo možno v případě předmětné VPS postupovat podle § 184a odst. 2 stavebního zákona, neboť všechny dílčí stavby předmětného záměru jsou součástí veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury vymezené v Územním plánu Ostravy pod názvem „*Přestavba tělesa ulice 28. října s tramvajovou tratí*“. Posouzení souladu navrhovaného záměru s územně plánovací dokumentací je předmětem závazného stanoviska úřadu ÚP ze dne 21. 5. 2021 č. j. SMO/273058/21/ÚPaSŘ/Moj, které bylo postupem podle § 149 odst. 7 správního řádu přezkoumáno v rámci odvolacího řízení a potvrzeno nadřízeným orgánem, tj. závazným stanoviskem žalovaného č. j. MSK 64232/2022 ze dne 24. 6. 2022. Z uvedených závazných stanovisek především vyplývá, že umístění všech dílčích částí předmětného souboru staveb je v souladu s Územním plánem města Ostravy, neboť jsou umístěny v plochách, kde je jejich umístění přípustné. Jak je zřejmé z výše uvedeného, je nutno předmětnou VPS vnímat jako soubor staveb (stavby hlavní a staveb vedlejších), přičemž umístění jednotlivých staveb souboru musí být posouzeno dle regulativů ploch územního plánu, v nichž mají být umístěny. Převážná část záměru je navržena v koridoru vymezeném pro předmětnou VPS, plocha tohoto koridoru je zároveň „plochou pozemních komunikací (včetně tramvajového pásu)“, jejíž hlavní využití je plocha a zařízení pro silniční a tramvajovou dopravu, mezi přípustné využití této plochy se řadí zejména technická infrastruktura. Z výkresu C.2 Celkový situační výkres je patrné, že část záměru (PS 903 - koordinační kabel, SO 462 a SO 463 - přeložky optických sítí, SO 655 - přeložka trakčních kabelů) zasahuje do „plochy smíšené – bydlení a občanské vybavení“, kde mezi využití přípustné patří technická infrastruktura – inženýrské sítě, trafostanice, rozvodny, čistírny odpadních vod pro předmětné budovy, telekomunikační zařízení a další. Část záměru (SO 451 - přeložka veřejného osvětlení, SO 462 - přeložka optické sítě, SO 101 a SO 102 - úprava vozovky a chodníků), zasahuje do „plochy smíšené – bydlení a služby“, v níž se mezi přípustné využití řadí dopravní infrastruktura – silniční, tramvajové, cyklistické a pěší komunikace, parkoviště a další, a technická infrastruktura – inženýrské sítě, telekomunikační zařízení, trafostanice, rozvodny a další. Jak lze dovodit z výše uvedeného hodnocení předmětné VPS, nelze za rozpor s územním plánem považovat skutečnost, že některé vedlejší stavby jsou umístěny mimo „obalovou plochu“ koridoru DK 167. Podstatný je soulad jejich umístění s přípustným využitím ploch, v nichž jsou situovány. V daném případě orgány územního plánování rozpor neshledaly a vydaly kladná závazná stanoviska, jejichž obsah je ve smyslu § 149 odst. 1 správního řádu závazný pro výrokovou část napadeného rozhodnutí. Odvolací námitky, v nichž odvolatel poukazuje na umístění stavby mimo koridor DK 167 a z tohoto důvodu dovozuje rozpor záměru s územním plánem, odvolací orgán s odkazem na uvedené skutečnosti posoudil jako nedůvodné.

C.

9. Podle § 2 odst. 1 písm. n) stav. zák. v tomto zákoně se rozumí veřejně prospěšnou stavbou stavba pro veřejnou infrastrukturu určená k rozvoji nebo ochraně území obce, kraje nebo státu, vymezená ve vydané územně plánovací dokumentaci.

10. Podle § 35b odst. 2 písm. b) stav. zák. textová část územního rozvojového plánu obsahuje zejména vymezení veřejně prospěšných staveb, veřejně prospěšných opatření, staveb a opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu a vymezených asanačních území, pro která lze práva k pozemkům a stavbám vyvlastnit.
11. Podle příl. 7 části I. odst. 1 písm. g) vyhl. č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhl. č. 500/2006 Sb.“), textová část územního plánu obsahuje vymezení veřejně prospěšných staveb, veřejně prospěšných opatření, staveb a opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu a ploch pro asanaci, pro které lze práva k pozemkům a stavbám vyvlastnit.
12. Podle příl. 7 části I. odst. 4 písm. c) vyhl. č. 500/2006 Sb. grafická část územního plánu obsahuje výkres veřejně prospěšných staveb, opatření a asanací.
13. Podle části 7 Územního plánu Ostravy plochy pro veřejně prospěšné stavby a veřejná prostranství jsou vymezeny v textové části ÚPO, v následujících tabulkách a v grafické části ÚPO ve výkresech: *V3 - Veřejně prospěšné stavby, opatření a asanace*.
Při vymezení ploch byla zohledněna nejistota plošného nároku staveb, proto jsou plochy přiměřeně zvětšeny.
Přesné vymezení ploch pro stavby bude řešeno územním rozhodnutím, nebo návrhem pozemkových úprav.
Výpis pozemků veřejně prospěšných staveb, veřejně prospěšných opatření a ploch pro asanaci se nachází v Příloze č. III odůvodnění ÚPO.
14. Podle bodu 7.1 Územního plánu Ostravy plochy pro veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury (včetně ploch nezbytných k zajištění výstavby a řádného užívání pro stanovený účel) jsou vymezeny v grafické části ÚPO – výkres *V3 - Veřejně prospěšné stavby, opatření a asanace* a uvedeny v textové části v následující tabulce:

Tabulka č. 17 – Plochy pro veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury

Plochy pro veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury, včetně ploch, zařízení a souvisejících staveb nezbytných k zajištění výstavby a řádného užívání pro stanovený účel		
Ozn. plochy koridoru dle výkresu: V3	Popis veřejně prospěšné stavby	Stavbou dotčené katastrální území
(...)		
DK 167	přestavba tělesa ulice 28. října s tramvajovou tratí	Zábřeh - Hulváky, Mariánské Hory
(...)		

15. Podle § 184a odst. 1 stav. zák. věty první není-li žadatel vlastníkem pozemku nebo stavby a není-li oprávněn ze služebnosti nebo z práva stavby požadovaný stavební záměr nebo opatření uskutečnit, dokládá souhlas vlastníka pozemku nebo stavby.
16. Podle § 184a odst. 3 stav. zák. souhlas se nedokládá, je-li pro získání potřebných práv k pozemku nebo stavbě pro požadovaný stavební záměr nebo opatření stanoven účel vyvlastnění zákonem.

17. Podle § 170 odst. 1 stav. zák. práva k pozemkům a stavbám, potřebná pro uskutečnění staveb nebo jiných veřejně prospěšných opatření podle tohoto zákona, lze odejmout nebo omezit, jsou-li vymezeny ve vydané územně plánovací dokumentaci a jde-li o
- a) veřejně prospěšnou stavbu dopravní a technické infrastruktury, včetně plochy nezbytné k zajištění její výstavby a řádného užívání pro stanovený účel,
- (...)

D.

18. Krajský soud zastává názor, že účelem shora citovaných ustanovení je m. j. „zakotvit“ námitky účastníků řízení v jediném k tomu určeném či postupu řízení tak, aby nemusely být v navazujících řízeních vypořádávány tytéž námitky opakovaně.
19. Krajský soud současně pokládá za neudržitelné, aby výklad uvedených ustanovení vedl k závěru, že žalobci nepřísluší uplatňovat námitky plynoucí z jeho vlastnického práva vůbec, tj. v žádném řízení či postupu.
20. V nyní posuzovaném případě připadají pro uplatnění námitek vycházejících z žalobcova vlastnického práva tato řízení a postupy:
- a) proces přijímání územního plánu,
- b) řízení o umístění stavby, a
- c) řízení o vyvlastnění.
21. S ohledem na obsah Územního plánu Ostravy žalobce nemohl být při přijímání územního plánu s nyní uplatňovanými námitkami úspěšný, neboť plochy určené pro veřejně prospěšnou stavbu DK167 nikterak nevybočovaly z koridoru vytýčeného územním plánem. Námitka zasažení pozemků mimo tento koridor by z podstaty věci (pozemky mimo koridor nebyly územním plánem zasaženy) nemohla být úspěšná ani při správním či soudním přezkumu územního plánu.
22. Podle judikatury soudů rozhodujících ve správním soudnictví pak žalobci možnost efektivní obrany neposkytuje ani řízení o vyvlastnění, neboť „*ve vyvlastňovacím řízení není prostor pro posuzování, zda existují alternativní varianty řešení stavebního záměru, a pokud měl vlastník pozemků námitky vůči trase stavby, měl je uplatnit v územním řízení. (...) Předmět vyvlastňovacího řízení, kterým je odnětí či omezení vlastnického práva za účelem uskutečnění veřejně prospěšné infrastrukturní stavby je tak ve značné míře vymezen právě onou veřejně prospěšnou infrastrukturní stavbou, jejíž parametry jsou závazně stanoveny v územním rozhodnutí a stavebním povolení.*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2023 č. j. 2 As 181/2023-57, www.nssoud.cz).
23. Z právě uvedeného plyne, že jediným zbývajícím řízením, v němž může žalobce efektivně uplatňovat své námitky proti umístění stavby, je právě řízení o umístění stavby.
24. Právě v řízení o umístění stavby se totiž stavba závazně umísťuje do území, kdy jedním z účelů posuzování záměru v řízení o umístění stavby je i šetrnost k zájmům vlastníků sousedních nemovitostí (§ 76 odst. 2 stav. zák.).
25. Krajský soud současně zastává názor, že souhlas vlastníka pozemku se stavbou umísťovanou na jeho pozemku se v případě možnosti vyvlastnění nevyžaduje (§ 184a odst. 3 stav. zák.) jen proto, že vlastník pozemku mohl své námitky uplatnit již při přijímání územního plánu, aby zabránil závaznému určení jeho pozemku k zastavění veřejně prospěšnou stavbou.

26. To ovšem mohl žalobce v nyní posuzovaném případě učinit jen ve vztahu k těm ze svých pozemků, které určoval k zastavění veřejně prospěšnou stavbou právě územní plán. Žalobce při přijímání územního plánu nemohl domýšlet (snad až věštit), které další pozemky budou k realizaci veřejně prospěšné stavby nakonec potřebné.
27. Jakkoli tedy na první pohled znějí definice veřejně prospěšné stavby [§ 2 odst. 1 písm. n) stav. zák.] a možnosti vyvlastnění (§ 170 odst. 1 stav. zák.) co do požadavků na vymezení v územně plánovací dokumentaci obdobně („*stavba vymezená ve vydané územně plánovací dokumentaci*“ vs. „*stavby, jsou-li vymezeny ve vydané územně plánovací dokumentaci*“), skutečný obsah těchto zákonných ustanovení je odlišný.
28. Jakkoli co do definice veřejně prospěšné stavby [§ 2 odst. 1 písm. n) stav. zák.] lze s argumentací správních orgánů souhlasit v tom, že veřejně prospěšnou stavbou nepřestávají být ani ty její části, které vybočí z ploch vymezených pro tuto stavbu v územně plánovací dokumentaci, tento závěr už neplatí beze zbytku pro naplnění podmínky možnosti vyvlastnění podle § 170 odst. 1 stav. zák., kde je nutno trvat na tom, že pro možnost vyvlastnění je nezbytné respektovat přesně tu plochu, která byla územně plánovací dokumentací pro veřejně prospěšnou stavbu vymezena.
29. Ocitla-li se tedy nyní umísťovaná stavba mimo koridor vymezený pro ni územním plánem, nelze absenci souhlasu vlastníka pozemku s umístěním stavby na tomto pozemku odbýt odkazem na územní plán. Takový výklad by ad absurdum mohl vést k závěru, že pro veřejně prospěšnou stavbu lze vyvlastnit i pozemky vzdálené desítky kilometrů od ploch určených pro veřejně prospěšnou stavbu územně plánovací dokumentací, což je závěr zcela neudržitelný.
30. Výjimku z kategorického závěru vysloveného v odst. 28. tohoto odůvodnění představují plochy **nezbytné** k zajištění výstavby veřejně prospěšné stavby a řádného užívání pro stanovený účel [§ 170 odst. 1 písm. a) stav. zák.], případně vytvoření podmínek pro **nezbytný** přístup, řádné užívání stavby nebo příjezd k pozemku nebo stavbě (§ 170 odst. 2 stav. zák.). Zde ovšem musí být naplněn znak **nezbytnosti**. Hodlá-li správní orgán z takové nezbytnosti při svém rozhodnutí vycházet, musí provést ve svém rozhodnutí jasnou, srozumitelnou a přezkoumatelnou úvahu, která ho k závěru o nezbytnosti vedla.
31. Jakkoli by se mohlo zdát, že žalovaný se v nyní přezkoumávaném rozhodnutí otázkou nezbytnosti žalobcových pozemků k zajištění výstavby veřejně prospěšné stavby nebo k jejímu řádnému užívání pro stanovený účel zabýval (srov. proložený tučný text na str. 16 napadeného rozhodnutí), opak je pravdou, když jediným textem, který k této otázce navazuje, je zopakování již vyřčeného slovy „*Z uvedené citace je patrné, že v případě předmětné části VPS lze vyvlastnit právo (...) včetně dalších pozemků (ploch) mimo rámec tohoto koridoru, na nichž je nutno umístit vedlejší stavby, jež jsou vyvolané konkrétním řešením VPS a jsou pro její realizaci a řádné užívání nezbytné.*“ Proč je přitom zastavění žalobcových pozemků **nezbytné**, již nelze z napadeného rozhodnutí vyčíst, natož aby se jednalo o úvahu naplňující požadavky uvedené v poslední větě odst. 30. tohoto odůvodnění.

E.

32. Navíc je vskutku z napadeného rozhodnutí patrné, že jakkoli žalovaný připouští, že mimo koridor vymezený územně plánovací dokumentací se ocitly i dílčí části stavby hlavní (str. 15, řádek 34 napadeného rozhodnutí), následně vyjadřuje toliko závěr o tom, že vyvlastnit lze případné nezbytné plochy, na nichž je možno umístit vedlejší stavby (str. 15, řádek 15

napadeného rozhodnutí), tj. otázku umístění části hlavní stavby mimo koridor žádným způsobem nevyhodnocuje.

33. Podle Metodického sdělení k veřejně prospěšným stavbám dopravní infrastruktury Ministerstva pro místní rozvoj č.j. MMR-34232/2019-81 (zveřejněno 23. 7. 2013, aktualizováno 28. 2. 2019 a 28. 7. 2019, dostupné na www.mmr.cz): *„Vedlejší stavby nebo jejich části, jež přesáhnou přes hranice koridoru (»obalové plochy«), nepřestávají být součástí VPS a není důvod, aby byly vyčleněny ze souboru staveb, který dohromady tvoří funkční celek. (...) Skutečnost, že některé vedlejší stavby vymezené územním rozhodnutím jsou umístovány mimo koridor vymezený v územním plánu pro příslušnou dopravní nebo technickou infrastrukturu automaticky neznamena, že jedná o nesoulad s ÚP. Je třeba dbát na to, aby stavby vedlejší, které by mohly »vyběhnout« mimo koridor vymezený v územním plánu pro příslušnou dopravní nebo technickou infrastrukturu, nebyly v navazujících plochách s rozdílným způsobem využití podmínkami nepřípustného využití těchto ploch vyloučeny.“*
34. Podle uvedeného metodického sdělení se tak podává, že toto metodické sdělení připouští vybočení z koridoru toliko pro stavby vedlejší, nikoli pro stavbu hlavní.
35. Pokyny ministerstev jsou interními předpisy, které upravují a sjednocují praxi správních orgánů. Přestože pokyny ministerstev nejsou obecně závaznými právními předpisy, správní orgány mají povinnost se jimi ve své právní praxi řídit, což neplatí pouze v případě, že by se taková praxe neslučovala s obecně závaznými právními předpisy. Nejvyšší správní soud se povahou metodických pokynů a závazností správní praxe správních orgánů zabýval již v několika svých rozhodnutích, na základě kterých je možné stručně definovat závaznou správní praxi pomocí
 1. kritéria zákonnosti – musí se jednat výhradně o praxi (činnost, příp. nečinnost), která je stanovena v souladu se zákonem, resp. vytvořena na základě zákonem svěřené pravomoci, přičemž nesmí zasahovat do zákonem zaručených práv soukromých osob, a
 2. kritéria předvídatelnosti – praxe je ze strany příslušných správních orgánů všeobecně přijímána a dodržována, je možné legitimně očekávat stejný postup v podobných případech. „Jestliže se takováto praxe vytvořila, správní orgán se od ní nemůže v jednotlivém případě odchýlit, neboť takový jeho postup by byl libovůlí, která je v právním státě (viz čl. 1 odst. 1 Ústavy) nepřípustná. Ze zásady zákazu libovůle a neodůvodněné nerovného zacházení (viz čl. 1 věta první Listiny základních práv a svobod) vyplývá princip vázanosti správního orgánu vlastní správní praxí v případě, že mu zákon dává prostor pro uvážení, pokud se taková praxe vytvořila“ (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2010 č. j. 2 Afs 53/2010-63, 28. 4. 2005, ze dne 28. 4. 2005 č. j. 2 Ans 1/2005-55, ze dne 23. 8. 2007 č. j. 7 Afs 45/2007-251 aj.
36. Z napadeného rozhodnutí tak není zjevné, jak vyhodnotil žalovaný skutečnost, že se mimo koridor vymezený územně plánovací dokumentací ocitla i stavba hlavní (jak na str. 15 napadeného rozhodnutí sám připouští), zda se pak při hodnocení této situace řídil uvedeným metodickým prokynem, případně zda shledal důvody pro odchýlení se od něj a proč.

F.

37. Krajský soud proto uzavírá, že pro naplnění podmínky možnosti vyvlastnění podle § 170 odst. 1 stav. zák. je nutno respektovat přesně tu plochu, která byla územně plánovací dokumentací pro veřejně prospěšnou stavbu vymezena. Výjimku představují plochy nezbytné k zajištění výstavby veřejně prospěšné stavby a řádného užívání pro stanovený účel

[§ 170 odst. 1 písm. a) stav. zák.], případně vytvoření podmínek pro nezbytný přístup, řádné užívání stavby nebo příjezd k pozemku nebo stavbě (§ 170 odst. 2 stav. zák.). Hodlá-li správní orgán z takové nezbytnosti při svém rozhodnutí vycházet, musí provést ve svém rozhodnutí jasnou, srozumitelnou a přezkoumatelnou úvahu, která ho k závěru o nezbytnosti vedla. V ostatních případech je souhlas vlastníka s umístěním veřejné prospěšné stavby na jeho pozemku podle § 184a odst. 1, 3 stav. zák. nutný.

38. Současně je povinností správních orgánů řídit se metodickými pokyny ministerstev a případnou odchylku od nich řádně a přezkoumatelně odůvodnit.

G.

39. Napadené rozhodnutí vychází z toho, že souhlas vlastníka pozemku není v posuzovaném případě nutný, a to i přesto, že se dotčené pozemky nacházejí mimo koridor vymezený pro veřejně prospěšnou stavbu územně plánovací dokumentací. Současně však nedává odpověď na otázku, zda a proč je naplněna podmínka nezbytnosti dotčení žalobcova pozemku.
40. Dále nedává odpověď na otázku, zda na posouzení věci má či nemá vliv skutečnost, že se mimo koridor vymezený pro veřejně prospěšnou stavbu ocitla i část stavby hlavní, ačkoli metodický pokyn taktovou situaci nepředpokládá.

H.

41. Proto soud napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm jsou správní orgány vázány právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

I.

42. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce byl v řízení procesně úspěšný a vzniklo mu tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří:

a) zaplacený soudní poplatek	3 000 Kč
b) náklady právního zastoupení advokátem	
⌋) odměna advokáta za zastupování v řízení ve výši 3 100 Kč bez DPH / úkon při těchto úkonech právní služby:	§ 7, § 9 odst. 4 písm. d)
1) příprava a převzetí věci	§ 12 odst. 4
2) účast u dnešního jednání	vyhl. č. 177/1996 Sb. 6 200 Kč
⌋) paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč bez DPH / úkon při úkonech právní pomoci vypočtených pod písm. ⌋)	§ 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. 600 Kč
⌋) DPH 21% z částek uvedených pod písm. ⌋) - ⌋)	§ 57 odst. 2 s. ř. s. 1 428 Kč
<i>Celkem</i>	<i>11 228 Kč</i>

Soud proto uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení tuto částku, a to dle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen „o. s. ř.“) k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

43. O náhradě nákladů řízení osob zúčastněných na řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 5 s. ř. s., když soud v tomto řízení žádné z těchto osob neuložil žádnou povinnost a neshledal ani žádné důvody zvláštního zřetele hodné, které by přiznání náhrady nákladů řízení kterékoliv z těchto osob odůvodňovaly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 5. března 2024

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu